СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIII. Ч. 11. НЮ ЙОРК І ДЖЕРЗІ СИТІ, вівторок, 16-го січня 1945. No. 11. NEW YORK and JERSEY CITY, Tuesday, January 16, 1945. VOL. LIII.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ — ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 4-0807

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA — FIVE CENTS ELSEWHERE

СЕНАТОР ДОМАГАЄТЬСЯ СТВОРЕННЯ ТИМЧАСОВОЇ АЛІЯНТСЬКОЇ РАДИ

ВАШИНГТОН. — Предсідник сенатської Комісії для Закордонних Справ Там Конелі вийшов з пропозицією, щоб Обєднані Держави створили Тимчасову Раду для наладжування світових політичних справ. Цю пропозицію він предкладає секретареви стейту Едвардови Стетиніюсови в цім переконанню, що її можна буде перевести в життя тоді, коли недалека дипльоматична конференція згодиться на засади світової забезпеки миру.

Така Тимчасова Рада, на думку Конелія, моглаб стати дорадчим тілом для наладнування непорозумінь, які вже вийшли на верх, або які можуть зайти вчасі заки постійні умовини миру будуть ратифіковані Злученими Державами й іншими краями.

Як приклад потреби такої Тимчасової Ради сенатор згадав Грецію, де Тимчасова Рада могла була інтервеніювати для полагодження ворожнечі.

АМЕРИКА ПОСТАЧАТИМЕ БІЛЬШЕ ЗАСОБІВ ДО ФРАНЦІЇ.

ВАШИНГТОН. — Між урядом Злучених Держав і представниками Франції та Анґлії прийшло до порозуміння, що Америка буде посилати до визволених країв Европи, а зокрема до Франції більше припасів, ніж це було досі. Такі достави лежать у спільнім інтересі Аліянтів, бо помагають війні. Трудноці полягають в недостачі кораблів, бо кораблі перевозять тепер военні матеріяли для армій. Одначе в переговорах принято засаду, що постачання харчів буде відбуватися на підставі місячного запотребування. Спеціяльний привилей дістала Франція, яка досі діставала припаси через департамент війни. Від тепер Франція буде могла переговорювати з відповідними департаментами, які рішають про запотребування.

СНІГОВІЯ СПИНЯЄ ВУЛИЧНИЙ РУХ НА СХОДІ.

НЮ ЙОРК. — У східних стейтах падав безупину в неділю сніг через 24 години та спинив вуличний рух як у великих містах так і поза їх обрубом. Внаслідок сніговиці зросла небезпека зударів авт і торговельних троків. Найбільше терплять достави харчів у містах. Ця невигода зросла ще більше тим, що два відділи юнії візників вийшли на страйк в околиці Ню Йорку і припинили доставу цертифікованого молока, призначеного для дітей і хворих по шпиталях. Страйк вибух через те, що одна ґрупа робітників хоче довести до вступлення до юнії 150 робітників занятих на молодечій фармі Вокер-Ґордона.

ПУБЛИКА НЕ ПОБАЧИТЬ ІНАВҐУРАЦІЇ ПРЕЗИДЕНТА.

ВАШИНҐТОН. — Вашинґтонські готелі дістали замовлення на час інавґурації президента, тобто на день 20 січня до таких розмірів, що 94 відсотки всіх кімнат уже заняті. Предсідник Ради Комісарів Дистрикту Колюмбія звернувся листовно до президента Рузвелта з проханням остерегти публику, що з нагоди інавґурації президента не буде у Вашинґтоні паради, отже натовп публики до Вашинґтону для побачення паради буде безцільний.

НАТИСК НА КОНҐРЕС ЗАГРОЖУЄ ДЕМОКРАТІЇ.

НЮ ЙОРК. — Коли різні бизнесові ґрупи та орґанізації не припинять натиску на конґрес, то в Злучених Державах прийде до такої диктатури, яка панує в Совєтах або в Німеччині. Таку осторогу оприлюднює Стюарт Чейз, письменик-економіст, що працює для Твенті Сенчурі Фонд.

Чейз вичисляє довгу лісту ґруп, які у Вашинґтоні потворили так звані „лабі", тобто понаставляли своїх людей, які мають впливати на конґресменів, щоб вони переводили закони, прихильні для інтересів цих ґруп. Такі „лабі" мають орґанізації робітничі, фармерські, бизнесменські і різних професіоналістів. Коли всі ті ґрупи будуть діяльні на свій лад після демобілізації, тоді для звичайної публики не лишається вже нічого, а з тим прийде економічне заломання — міркує Чейз. Таких ґруп натиску, що мають свої репрезентації у Вашинґтоні, є аж 400. Кожна ґрупа має свої гасла, якими застрашує конґрес і роздирає на куски законодатне тіло. Конґрес тепер піддається сильним ґрупам, але після війни буде мусів якось тому зарадити, інакше настане диктатура ґруп споза конґресу, а потім прийде один диктатор.

70 ЛІКАРІВ ЗГИНУЛИ НА ВІЙНІ.

ШІКАҐО. — Журнал Медичного Товариства виявляє, що досі зганули 70 лікарів на воєнних фронтах, а 113 померли у військовій службі. Найбільше гине молодих лікарів у віці 25—34 літ життя.

Міліон книжок для перевиховання молоді в Італії

ВАШИНГТОН. — Аліянтська комісія в Італії видрукувала міліон шкільних підручників для переведення кампанії перевиховання дітвори з фашистівського наставлення на інше. Звіти, які наспіли до департаменту війни згадують про корисний поступ у цій кампанії між шкільними дітьми. Пересічно 80 відсотків шкільної дітвори ходить наново на науку.

Найтяжче завдання було повикидати фашистські приписи із шкільних підручників. Треба було цілковито позмінювати текст у різних шкільних підручниках а 759 підручників у школах другого ступня треба було цілком усунути. Видавання нових шкільних підручників в Італії було утруднене через недостачу паперу, отже треба було привезти папір з Америки.

ЗРІСТ АНТИСЕМІТИЗМУ У ВИЗВОЛЕНИХ КРАЯХ

НЮ ЙОРК. — На зібранню Сіоністичної Орґанізації Америки в готелю Билтмор промовляв її предсідник д-р Ізраель Ґолдстин. Його помічення про жидівські справи в Европі такі: Взірець відносин можна завважати у Франції та в Румунії. Визволення цих країв не принесе визволення для жидів. Всякий чоловік, який вчасі війни захопив від жида дім, фарму, підприємство, крамницю, не схоче віддати її назад бувшому власникови. Такі люди будуть ще вести аґітацію проти жидів. З таким наставленням виринає питання, що зробити з півтори міліонів жидів, які опинилися в Европі поза границями Росії? Вони будуть мусіли побудувати собі нові доми і почати нове життя. Для таких жидів треба створити батьківщину в Палестині.

ПІДПРИЄМСТВО ЗІ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ У ВЕНЕЗУЕЛІ

САН ФРАНЦСИКО. Другу концесію на добування нафти в державі Венезуеля у Південній Америці дістала від тамошнього уряду Річмонд Експлорейшен Компані, як це виявив предсідник Стендард Ойл оф Каліфорнія. Ричмонд Експлорейшен є підвладною компанією для Стендард Ойл. Вона дістала концесію на міліон акрів землі над рікою Оріноко, в провінції Монаґас у Венезуелі.

Чесько-советський спір за посідання Карпатської України

ЛОНДОН. — Іван Петрушка комуністичний провідник на Карпатській Україні, бувший член чеськословацького кабінету, предложив д-рови Бенешови, чеськословацькому президентови домагання відступити негайно Карпатську Русь советській Україні. Він покликається на загально народний плебісцит, що випав у користь прилучення до советської України. Крім цього він покликався на мову, котра мовляв на Підкарпаттю зовсім така, як на советській Україні.

Домагання Петрушки викликало поважне занепокоєння в чеськословацькім уряді, тимбільше, що Петрушка домагається відступлення советській Україні земель аж по Татри, що досі належали до Словаччини. Аби перебігти ці заходи, д-р Бенеш вислав до Москви Франтішека Немаца, котрого він недавно йменував був чеськословацьким ґубернатором Підкарпатської Руси. Чехословацькі часописи пишуть, що Бенеш недавно підписав угоду з Советським Союзом, на основі котрої Підкарпатська Русь має належати до Чехословаччини. Ходять чутки, що недавно тому Молотов заявив чеськословацькому урядови, що советський уряд готов стояти при тій угоді, але додав, що в краю існує сильний рух за прилучення Руси до Великої України. Чеськословацький уряд не знає, чи заява Молотова це ультимат, приятельська порада, чи тільки інформація.

Чеськословацький уряд визнав люблинський комітет тимчасовим урядом Польщі.

У Москві комуністична „Правда" каже, що Мадярщина домагається повороту Руси Мадярщині.

ЛОНДОНСЬКИЙ УРЯД ЗАЛЯКАНИЙ НАБЛИЖАЮЧОЮСЯ КОНФЕРЕНЦІЄЮ

ЛОНДОН. — Лондонський польський уряд з премієром Арцішевским поважно занепокоєний можливістю, що наближаючася конференція президента Рузвелта з Чорчилом і Сталіном може погодитися на фактичну ситуацію, що створилася в Польщі, себто згодитися мовчки на признання люблинського комітету тимчасовим польським урядом, за який його вже визнав советський уряд.

Кароль Попель, провідник партії християнських демократів, зявився з делеґацією чотирьох польських партій у президента Рачкевича з домаганням скликати негайно коференцію чотирьох партій: соціялістичної, націоналістичної, християнсько-демократичної й селянської аби зробити ще одну спробу створити польський коаліційний уряд. Поляки бояться, що, довго вони розєднані, британський уряд не буде з ними говорити. До такої спроби заставляє лондонських поляків підпілля в Польщі, котре всеще вірить, що при добрій політиці поляки могли би врятувати для себе деякі землі на схід від лінії Курзона, може навіть Львів. Лондонські поляки одначе такої надії не мають.

НІМЕЦЬКА ОФЕНЗИВА ЗДЕРЖАНА І ВІДБИТА ЗАВДЯКИ ЖЕРТВАМ, ЩО ЇХ БАЧИМО.—Перед нами на образку наші хлопці на снігу, що віддали своє життя в Бельґії, здержуючи націстівську навалу. А на джіпі інші хлопці, що обстрілюють ворога, продовжаючи діло своїх погибших товаришів.

ЧЕРВОНА АРМІЯ ПОЧИНАЄ ОФЕНЗИВУ В ПОЛЬЩІ

ЛОНДОН. — У суботу вечором сповістив Сталін, що Червона Армія почала в Польщі нову зимову офензиву, та подав вістку, що советські війська, проломавши ворожі лінії на західнім березі Висли, 100 миль від Варшави на полудне, розбили німецькі лінії на 37 миль широкому фронті й посунулися вглиб на 25 миль. Цей самий комунікат подав, що Червона Армія добула за два перші дні офензиви 350 міст і сіл та дійшла на віддаль 70 миль від промислового німецького Шлеску.

Берлін, що вже давніше сповіщав про початок російської офензиви, доніс про ще дві російські офензиви, одну в Східній Прусії, другу в Чехословаччині.

У неділю московський комунікат говорив, що нова офензива Червоної Армії в південній Польщі захопила дальших двіста місцевостей та посунула советські лінії 17 миль наперед. Червона Армія перейшла ріку Ніду 38-милевим фронтом, взяла приступом Гури, 64 милі від німецької границі, та Соколіну, 32 милі від Кракова. В Чехословаччині захоплено Люценец, Песивец і 40 інших місцевостей. В Будапешті Червона Армія поробила дальші поступи проти німецьких і мадярських військ, стиснених на невеликій частині міста.

СОВЄТСЬКИЙ ОРҐАН НАПАДАЄ НА „АРМІ-НЕЙВІ ДЖОРНАЛ".

МОСКВА. — Урядовий часопис „Ізвєстія" виступив з гострою критикою часопису „Америкен Армі енд Нейві Джорнел", закидуючи йому образу Червоної Армії, котрої мовляв цей журнал допустився, кажучи, що Червона Армія мала вести операції в Польщі, а не на Мадярщині, та що, Червона Армія могла би офензивою в Польщі помогти поважно Аліянтам на заході, якби Червона Армія не йшла за „приватними інтересами" Совєтського Союзу.

АМЕРИКАНСЬКИЙ УРЯД ЗНАВ ПРО ПОЧАТОК ОФЕНЗИВИ НА СХОДІ.

ВАШИНҐТОН. — „Асошейтид Прес" каже, що президент Рузвелт, премієр Чорчил та премієр Сталін виробили плян офензиви на заході й сході Европи ще в Теґерані, та що згідно з тою угодою Совєтський Союз повідомив заздалегідь Аліянтів, коли він починає офензиву на Сході.

ЛЮБЛИНСЬКІ ПОЛЯКИ БЕРУТЬ УЧАСТЬ В ОФЕНЗИВІ.

Шістьох кореспондентів: американців, британців і французів, допустила советська команда на східний фронт з ціллю, аби вони запізналися з польськими військами, підлеглими Люблинови, котрі воюють на східнім фронті попри Червону Армію. В. Г. Лоренс, кореспондент „Ню Йорк Таймсу", каже, що велику частину цих військ становлять поляки з українських земель довоєнної Польщі. Мовляв, вони ждуть нетерпиливо нагоди битися з німцями. Ними командує ґенерал Станислав Поплавскі, відзначений в 1943. році президентом Рузвелтом.

На основі власних спостережень Лоренс каже, що Варшава зовсім знищена війною. Нема в ній просто ні одного дому цілого. Передає заподання інших, що з 1,300,000 душ населення німці вбили 770 тисяч.

НІМЦІ ВТІКАЮТЬ З БЕЛЬҐІЙСЬКОГО КЛИНА Й ГУБЛЯТЬ ЛІТАКИ СОТКАМИ.

ЛОНДОН. — Маршал фон Рундштедт покидає чимскорше клин, що його він вбив у аліянтські лінії в Люксембурґу й Бельґії, та поспішно вицофує свої війська поза охорону Зиґфрида Лінії. Відступ покищо відбувається в порядку, але аліянтські летуни завдають відступаючим військам страшні втрати. Німецькі відділи, що захороняють відступ, зводять завзяті бої з військами Першої Американської Армії, що тепер вже підійшла на пару миль до СанВіту. Аліянтські війська перерізали теж головну дорогу до того міста з Гуфалізи.

Для знищення німецького клина приєдналися до американців з Третьої Армії ще британці з Другої Армії. Артилерії цих армій тепер бють по кожній дорозі, якої можуть уживати німці для свого відступу.

„Люфтвафе" мала один з найнещасливіших днів своєї історії, бо втратила в лютих боях з аліянтськими літаками 232 літаки.

ПОСТУП АМЕРИКАНЦІВ НА ЛЮСОНІ.

ГОЛОВНА КВАТИРА АМЕРИКАНСЬКИХ ВІЙСЬК НА ЛЮСОНІ. — Хоча японці ще не вспіли розвинути загального опору на Острові Люсоні, все таки ґенерал МекАртур посував свої сили вперед дуже обережно, аби не попасти в якусь ворожу пастку. Підмістя на побережжю заливу Лінґайєну поширено на довжину 45 миль та на ширину 22 миль. Війська перейшли вже ріку Аґно коло Баямбанґу.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 595 — 7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА: Поодинокое число три центи.		SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
Число з суботи (з англійською частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

МНОГОНАДІЙНИЙ ЗНАК

Певно мало було прикладів в політичній історії Америки, аби вся преса так широко занялася промовою в конґресі, як ось вона тепер занялася промовою сенатора Ванденберга про заграничну політику Америки. Сенатор Ванденберг усе був різко партійною людиною, а тимчасом тепер кожна газета, якіб партійні переконання вона не заступалаб, висказується про промову як про важний причинок до розвязки замотаної справи американської політики. Сенатор мав багато ворогів за свої погляди щодо американської заграничної політики, котрі він самий називав ізоляціонізмом, але тепер і найкрайніші противники ізоляціонізму приєднуються до загальних голосів признання.

Промова Ванденберга передусім наскрізь зрівноважена. Він не йде за прикладом примітивсих людей, які свої погляди величають білими, а всі інші малюють на чорно. Він признає розумні основи й противним поглядам. Наприклад, він переконаний, що держави світу повинні шукати системи загального забезпечення, але він не осуджує ніякої держави, що до того старається будувати свою сферу впливів та рівновагу сил. Він не дивувався, якби тепер держави зо страху перед відродженням німецької й японської аґресії, почали знову будувати буфорні держави, робити спеціяльні аліянси, держатися старої політики сили. Власне длятого, що він усе таки вважає природним і можливим, він уважає потрібним, аби ми зо своєї сторони доложили всіх старань, аби забезпечити застрашені так держави в інший спосіб.

Ванденберґ ще далі вірить, що кожна держава повинна себе забезпечити власними силами, але одночасно він вірить, що нині ніяка держава сама одна себе не в силі забезпечити. Він переконаний, що наука придумала такі лячні засоби воювання, що тільки весь світ всіми силами може забезпечитися перед повторенням війни. Він знає певно про ті отруйні гази, котрих жменя може за кілька годин знищити або покалічити сотки тисяч осіб. Він знає про страшні вибухові матерії, що можуть ширити знищення тисячі миль від місця їх висилки.

При вказуванню свого пляну заради на ту війну, Ванденберґ між стрічками критикує політику чужих держав, але одночасно він критикує політику й нашої держави. Одначе його критика не є голословна, негативна або деструктивна. Критикуючи, він одночасно подає, що нам треба зробити зо свого боку для будови світового забезпечення. Нам треба пристати до всесвітної системи забезпечення так, аби світ знав, що ми стоїмо в тій системі на рівні з іншими державами, що ми їй підлягаємо й супроти неї не маємо ніяких спеціяльних прав ні застережень. Зобовязуючи себе, ми можемо зобовязаки інших. Тільки ґарантуючи іншим, ми можемо добитися ґарантії для себе.

Певна річ, що плян цей ще будуть далі дискутувати та поправляти, але Ванденберґові все останеться заслуга, що він був одним з перших, що піддав до дискусії практичний, конкретний плян у зрівноважений, спокійний і приступний спосіб.

З найновіших вістей з Европи про українців та українські справи

Надійшли від українців в Швайцарії перші письма про те, що там знають про українське життя та українських людей на українських землях і на еміґрації. Не багато тих вістей. Деякі такі, що нам уже відомі. І не багато якихсь особливо нових думок про українську справу в Европі. Та проте й ці вісти важні. Теж і тому, що всі вони подають, що є тепер в різних краях десятки тисяч українців, що є надзвичайно цінні для українського народу і української справи та що саме через те їх треба за всяку ціну ратувати. Очевидно, що поза Совєтами є нині міліони українців, що потребують помочі й ратунку. Та булоб уже добре, колиб ми з Америки могли вратувати хоч тисячі... Хоч тих, що вже положили великі заслуги для української культури; що працюють і готові далі працювати для доброї слави України.

Нижче подаємо вимки з тих одержаних письм. Тут і там не є вони змістом тісно звязані. Але усе те різнородне є в одержаних нами письмах, тому і в такому виді це передаємо.

* * *

Думки про Совєти і українську справу.

Совєти ні в чому не змінились і не можуть змінитись, бо до цього не допустить їхня економічна система.

Метою Совєтів залишається совєтизація світу, для якої вони мають тепер дуже великі можливости, незрівнано більші ніж в 1920 році.

Політика Гітлера більше сконсолідувала силу Совєтів ніж 20 років політики Сталіна.

Система політична та економічна Німеччини наблизилася до совєтської у такій мірі, що її совєтизація не представляє жадних труднощів.

Назагал корисна для Совєтів ситуація не дає проте їм права рахувати на стопроцентову перемогу. І то головно через присутність в Европі мілітарної англо-саксонської сили, як теж і через істнування широких кол людности; яка возьме зброю проти совєтизації.

Політика Гітлера остаточно зруйнувала дурну леґенду про про-німецьку орієнтацію українців. Але це ще не видвигає українського питання, бо його тимчасово перекреслила роля Совєтів у другій частині війни.

Українське питання треба звязати з цілим комплексом національних питань в Европі, які фактично ще не на шляху до вирішення...

Навіть доля істнуючих держав, в тому числі й Польщі, ще зовсім неясна...

В акції за кращу долю України не можна рахувати на Совєтську Україну...

Начальник бюра для полонених, що говорив з тисячами совєтських полонених, заявив, що не було випадку, щоб совєтський українець називав себе українцем; вони вияснюють дуже каліченою українсько-російською мішаниною, що в них всі „руські" і що жадної ріжниці немає.

Відомости загально-персональні.

В Европі не функціонують тепер ніякі українські організації. Усіх їх знищили німці. Організації У. Н. Р. (Української Народньої Республики) були переслідувані й закриті, а деякі діячі арештовані.

Щодо т. зв. українських націоналістів, то як тільки німці побачили, що большевики не ставлять на фронті великого опору, всі їхні організації закрили, а провідників поарештували; деяких розстріляли, в тому числі Бандеру та Барановського.

Всі націоналістичні делеґати, що їх вислано на Україну для громадсько - культурної праці, теж були розстріляні німцями. В тому числі є багато безпартійних галичан, що поїхали тамтуди на культурницьку працю.

Мельник і Ярий теж зістали арештовані та інтерновані, дочі невідомо, чи зісталися при життю. Як німці вицофувались з Італії, вивезли з Риму Онацького.

Як німцям ішло добре на фронті, то не дозволяли на ні який український рух. Українців вживали хіба для поліційної служби. Це доводило до загострення польсько - українсько-жидівських відносин, бо ті самі німці вживали теж і поляків для служби, але в українських та жидівських районах. Німці нарочито підтримували ось таке загострення. Навіть самі писали на будинках (в корінній Польщі), у яких приміщували українських робітників, що: „псам, жидам та полякам вхід заборонений".

Вміру, як кріпшав совєтський опір на фронті, німці бралися давати українцям якісь полекші, а навіть ставити українське військо, але поставили його під команду російського ґенерала Власова. В останнім часі, як їхне положення зробилося уже безпорадним, вони впали на думку визнати незалежність тих ними окупованих чужих земель, звідки їх вигнали, а в тому і України, але досі того не проголосили, мабуть теж і тому, що все ще є в них тенденція, що вони таки ще раз зговоряться з Совєтами.

Українці, що опинились в Німеччині, є обєднані в Українськім Національнім Союзі, який видає „Український Вістник". Преса українських націоналістів зістала закрита. Виходять ще: в Берліні „Голос" для полонених, редаґує Кравців; „Українська Дійсність" в Празі, орган Національного Союзу, редаґує Омельченко; „Краківські Вісти" у Відні.

Ця преса приходить свобідно до Швайцарії. Та її зміст є такий самий, що й німецьких ґазет. Крім персональних новин нема в ній що читати.

З тих видніщих осіб, що померли, знаємо про таких: Вячеслав Прокопович, голова уряду УНР., О. Олесь — поет, професори: Чернявський, Мицюк та Вікул. Останні дні донесли про смерть митрополита А. Шептицького у Львові. Президія У. Н. Д. О. та українські посли і сенатори давнього польського сойму перебувають десь у краях Центральної Европи. Там є теж: Мілена Рудницька, Олена Кисілевська, Кедрин та Витвицький. Остап Луцький згинув в большевицькій неволі. Доля інших депортованих невідома.

В культурно-наукових українських інституціях в Празі змін немає. Теж і в берлінських. Головою варшавського наукового інституту є проф. Яковлів.

Андрій Левицький, який передав свою повновласть ще в 1940 році В. Прокоповичу, знаходиться у Відні. По смерти Прокоповича та повновласть мала перейти на Олександра Шульгина, що теж був арештований німцями разом з сином Ростиславом; їх потім випущено.

Політична, українська праця в Европі є дуже утруднена, майже неможлива. Але інформаційна праця через пресу, особливо в невтральних краях, є можлива. В Швеції публікує Кєнтаржинський. В Швайцарії має добрий звязок з аліянтськими колами Михайло Єреміїв, що дописує до різних швайцарських ґазет; останніми часами прибув тамтуди ще Ростислав Шульгин і розвинув працю.

В Лондоні є Соловій та син Остапа Луцького, але про їхню працю нічого не чути, бо мабуть нічого не можуть зробити.

Про українців в Америці взагалі нічого не знаємо. Лише довідуємося про них дещо з арґентинської газети „Перелом", але й та доходить до нас раз на пів року.

В Женеві, в Швайцарії, находяться родини Бачинських, Ковалівих, Троцьких, Курахів, Шульгиних та Єреміївих. Ніжанківський зістав інтернований. Бачинський провадить Червоний Хрест на давний лад. Курах, визначний маляр, працює в мистецькій царині. Шульгин в справі опіки над українською еміґрацією, а Єреміїв, що вів до квітня 1944 року новинкарську агенцію „Офінор", яку замкнено під натиском большевиків, працює на пресовім, видавничім та концертовім полі.

Той останний „переклав на французьку мову оперету „Запорожець за Дунаєм" і виставив її в Женеві, в травні 1944.

Дещо про український еміґрацію і поміч з Америки та Канади.

Крім старої еміґрації є тепер в Европі дуже численна нова українська еміґрація з теренів України, як східних, так і західних. Тих, що їх стягнули на працю до Німеччини, як і тих, що ратувались втечею перед большевицькою смертю, буде до 2 міліонів.

В числі нових українських еміґрантів є багато професорів з київського, харківського та одеського університетів.

Між новою еміґрацією є теж велике число галицьких інтеліґентів.

Усі ті люди знаходяться між двома фронтами. Усю надію ратунку життя покладають на Аліянтів, то є на американців та англійців. Під совєтською окупацією їх чекає певна смерть.

В Швайцарії робимо всі можливі заходи, щоби звернути увагу міжнародніх чинників на їхню сумну долю, але наші сили заслабі. З Америки булоб лекше звернути увагу різних американських гуманітарних організацій на їхню нещасну долю, зокрема таких як Йонґ Мен Крисчієн Асосіейшен чи Квейкри, чи їм подібні. А ми тут далиб потрібні їм інформації.

Булоб добре, щоб американські українці мали своїх заступників у міжнародних американських гуманітарних організаціях. Теж гуманітарні українські організації тут цілком можливі і можуть мати великі впливи, бо культурну і гуманітарну працю можна вести.

Також булоб добре, щоб американські українці постарались вислати когось до Европи для засягнення інформацій, або, щоби покликали когось з Европи до себе, покриваючи фінансові витрати такої подорожі. В такому випадку можна би зробити дуже багато щодо інформацій в українських справах. По вимінї думок можна би навіть наладнати інформаційну працю в невтральних краях, себто в Швеції, Швайцарії та Портуґалії.

Меморіял у справі українських біженців.

За посередництвом організації „Світовий Жидівський Конґрес" (Ворлд Джуїш Конґрес) надіслано до „Свободи" меморіял, виготовлений французькою мовою Ростиславом Шульгином, репрезентантом Українського Комітету в Швайцарії. В ньому описується дуже змістовно положення української еміґрації в Европі з правного міжнародного боку.

Отсей меморіял є звернений до Міжнародних Організацій Допомоги Біженцям, у Женеві, Швайцарія. В ньому обговорено спершу становище давних еміґрантів, що були давніше під охороною Ліґи Націй і мали пашпорти Нансена. А окремо обговорено становище тих українських еміґрантів, що звилися масово в 1939 році й в пізніших роках. Тут подано причини цеї еміґрації, як і ті міжнародні ухвали та закони, що їх повинні би брати в охорону.

Теж поставлено у меморіялі пропозицію створення Дорадчої Української Ради для справ звязаних з українськими біженцями.

Зокрема пропонує меморіял, щоби дати змогу Раді скомунікуватись з українцями в Злучених Державах і Канаді в справі матеріяльної допомоги українським біженцям в Европі, при чому висказано думку, що заокеанські українці цілком певно таку поміч зорганізують і дадуть.

Копію того меморіялу переслано до „Свободи" в оригінальній французькій мові через швайцарського делеґата „Світового Жидівського Конґресу", що тепер перебуває в Америці.

Під копією написано українською мовою так:

„Прошу Високодостойну Редакцію віднестися з закликом до цілого українського громадянства в Злучених Державах і в Канаді в справі допомоги українцям в Европі. — Ростислав Шульгин".

* * *

До цього можемо хіба додати, що заклик звернений до „Свободи" тому, бо, як виявляється, там у Швайцарії нічого не знають, що американські та канадійські українці вже давно над тими справами застановлялись; та що саме тому покликано в Злучених Державах до життя Українсько Американський Допомоговий Комітет.

Ось ті відомости з Европи, що досі дійшли до американських та канадійських українців з Бельгії та Швайцарії, хоч які скупі змістом, та проте щодо одного ясні, певні й згідно всіми подані:

Зависло велике нещастя над міліонами українців-біженців, з яких якусь частину можна би ще вратувати, але зробити це можуть однокі українці з Америки і Канади.

ОЛ. ЛУГОВИЙ. Права автора застережені.

В КІГТЯХ ДВОГОЛОВОГО ОРЛА

ПОВІСТЬ З ЧАСІВ ВЕЛИКОЇ ВІЙНИ

У двох частинах

(Перший том трилогії „Огнем і Кровю")

112)

Нагороди учасників рейду не забарилися. До двох тижнів одержали золоті Юріївські хрести гусари Ященко і Шелест, автоматично, по нагородах обох іменовано вахмістрами. Одержав золотий хрест обіцяний нагородою за Олешиці десятник Склярук. Хорунжого Отаманенка нагороджено ордером Юрія четвертої степені й підвищено в корнети. Вахмістра Петра Волосенка „за відвагу і самопожертву проявлену в боях під Кухоцькою Волею", у наказі його подвиг і поранення описано докладно, височайшим наказом імператора нагороджено ордером Юрія четвертої степені у лавровому вінку й іменовано корнетом.[50]) Всіх старшин, нагороджено ордерами Анни, Станіслава, Володимира, Юрія, в залежности від того, який ордер той чи інший старшина вже мав.

Юрія одержали Немирич, Алібеков і Вачнадзе. Оба ротмістри по двох місяцях стали вже підполковниками, Вачнадзе ротмістром. В обох дивізіях не знайшлося ні одного старшини, ні одного вояка ні нагородженого бодай Юріївською медалю.

Та не дістав ніякої нагороди головний спричинник нагородження всіх інших, їх командант, підполковник Паволоцький. Вище начальство забуло виготовити його нагородний лист. Аж на весні 1916 року, за персональним вмішанням нового командуючого південно-західним фронтом генерала Брусілова і командуючого армією генерала Каледіна нагороджено Паволоцького Юріївською зброєю і рангою полковника.[51]) Колиб не коверзи темних сил, не ранга полковника його за рейд чекала, а ранга генерал-лейтнанта і становище команданта корпусу, як пророкував колись на початку війни старий піхотний надпоручник в дорозі до Києва.

50) Автентичне, змінено тільки назвище того підстаршини чернигівського полку. Це одинокий випадок іменування старшиною звичайного підстаршину за всю війну.

51) Юріївська, або „золота" зброя, ніякого золота не мала. До шаблі чеплявся Юріївський темляк і хрестик Юрія на верхнім руків'ю, ручку роблено з жовтого металю.

XXXI.

Після ехидного хитруна Мушки-Кулініна чернигівський полк набув врешті доброго постійного команданта. Був ним старий полковник Володимир Миколаєвич Дессіно, він перший з вищого начальства зявився в полку. За ним слідом повернув зо шпиталю ґенерал Чорний. З полковником Николаєвим, пограничником, призначеним командантом гусарської бриґади, зявився хахол, Володченко.

Полковник Дессіно, з Васильківського повіту, не то з роду охохлачених французьких роялістів, не то з італійців. Поставна, зрівноважена людина зо шпакуватим волоссям і такимиж, коротко підстриженими вусами. Тільки старшинська кокарда й дві білі полоски не защитного сукна погонах відріжняли його від звичайного рядовика. Навіть вояцького сукна шинелю ніколи не перешивав. Але вояцький убор аж надто йому лицював. Виявлялася стара кров і віками набувані прикмети вояка. Ніколи не підвищував голосу, не гнівався за самотуванням. За полк дбав, як не всякий батько за дітей дбає. З Паволоцьким якось здружився відразу, може тому, що оба були Володимирами Миколаєвичами, хоч ділила їх занадто велика різниця в літах; Дессіно був старшим без малого не два рази. По українськи говорив чудово, по російськи з питомою українцям вимовою, що дасть себе пізнати за когось себе людина не видавала. Зійшовся і з начальником дивізійного штабу, ґенералом Чорним. За те не злюбив його Володченко, ні полковник Ніколаев. Уже в першому своєму наказі по полку видав Дессіно такий уступ:

„Мною завважено, що при зустрічах з старшинами, віддаванню чести і ставанню у фронт, курящі гусари кидають цигарки на землю. На будуче наказую тримати цигарки в опущеній лівій руці. Старшинам цей уступ відповідно гусарам пояснити".

Ця, здавалосяб, маленька полекша у складному военному ритуалі віддавання пошани старшинам зразу приєднала гусарські симпатії до нового команданта. Новини не злюбив Володченко, але за прикладом чернигівців пішли всі полки дивізії.

Зима проминула спокійно на одному відтинку. Тиждень на позиціях під селом Езерцями, тиждень в резерві, то в Мульчиці, то в Більській Волі, або в Рудці Більсько - Вольській, трьох сусідуючих селах верств з десяток у запіллі. На місяць, по новому році відведено дивізію у глибше запілля. Чернигівський полк попасав у селі Озеро. Прибули туди підполковники Залескі, Бузинов і полковник Подгурскі. Після пяного бешкету Подгурскі забрався з полку назавжди. Підполковники приняли сотні. По Різдві прибув Камелюков, заняв становище помічника команданта полку, але також ненадовго. Його призначено командантом полку чорних гусарів — пятого гусарського Олександрівського,[52]) її величности.

(Дальше буде).

52) Чорними звалися тому, що носили чорні доломани і рейтузи, обшиті червоними шнурами. По тій же причині 15. гусарський український полк звали червоними гусарами, за все червоне.

Добре то в спілку.

Пятьох парубків вибралося пішком до осідку свого полку, при котрім вони мали служити. По кількох годинах доброго ходу, питаються людей: „А чи далеко ще до міста С-а?"

„Ще далеко", відповідають їм. „Буде яких десять миль".

„Далеко?" питається найцікавіший з них. „Якби так на одного десять миль, то далеко. Але як нас пятьох має зробити десять миль, тож це тільки дві милі а чоловіка!

Галицька церковна митрополія перед 200 роками

Стан церков.

У цілій тій епархії побудовані по всіх містах та селах парафіяльні церкви, але ледви найдеться яких сто між ними, що мають відповідний фонд для втримання парохів. Там і сям парафіяльні доходи складаються лише з приналежних частин поля й сіножатей. У деяких місцях на невеликих кусниках землі заложені пасіки, а тому що священики не мають своїх підданих, то мусять обслугувати пасіки своїм коштом. Є ще й такі церкви, що навіть на такі поземелля не мають грамот власности, а на випадок спору, священики бороняться лише правом фактичного довгого посідання, яке сягає непамятних часів. Звичайно дідичі, що мають силу, самі забирають священикам ґрунта, а священики мусять опісля доказувати неправне забрання. Такі спори майже зправила кінчаться прогрою священика і він мусить покидати парафію, бо не має засобів на утримання.

Щоб запобігти подібним спорам за поля, сіножати й пасіки, я на початку мого правління, опираючися на приписах канонічного права, яке наказує берегти маєтків церкви, наказав священикам, щоб на випадок опорожнення якоїсь парафії, в котрій нема грамот власности, вони списали всі церковні маєтки і такий спис має вважатися за доказ посідання маєтку церквою. Також наказав я, щоб священики не полишали своєї парафії доти, доки не зроблять подрібного описання маєтків і їх розділу від дідичівських маєтків, а ті описи мають потвердити самі патрони церкви. Я наказав також, щоб парохи не домагалися нічого більше від патронів, лише того, що споконвіку належиться до церкви, хіба, що патрони самі схотілиб побільшити маєток церкви там, де він не вистарчає на втримання священика. У такий спосіб на будуче можна буде пізнати, чи не присвоїв собі хто яку частину церковного маєтку неправно.

Та оце моє запопадливе домагання стрінулося з упором деяких панів-патронів. Вони кажуть, що я домагаюся нових записів на церкви чи для парафій (хоч на підставі Синоду в Замостю, в постановах „про парохів і парафії" і це вільно мені поручати). Отже ті патрони представляють собі, що то оскорблена їх свобода і ніяким чином не хочуть приступити до розділу вивінування церков списаного на письмі, хоч устно того не відипраються, щоб належні церкві маєтки дальше при ній оставали. З повище згаданих причин багато парафій остаються літами без парохів, а з цього виходить шкода для парафіян і небезпека для їх душ.

У всіх парафіях є свої парохи, які в неділі й свята відправляють Службу Божу, парафіянам служать із потребами, навчають основ святої віри, а самі мають обовязок перед своїми деканами чотири рази до року складати іспити про свої успіхи й науки. Коли найдеться хто неспосібний або старостю ослаблений і не може сповняти обовязків, такому дається дозвіл приняти помічника (сотрудника) з правом наслідства і за попереднім запрезентуванням в патрона.

Зогляду на убожество парафій мало хтозтих,щопокінчили латинські школи, подаються на парафії. В більшій части стараються за парохії такі священики, що вчилися в школах реторики, або такі, котрі перед висвященням лише в матірній мові вчилися морального богословія. На підставі законів Замостського Синоду я зарядив, щоб у будучности лише такі були допущені до духовного стану, які крім шкіл в народній мові кінчили принаймні реторику в латинській мові.

(Тут подає єпископ Лев Шептицький до відома Апостольської Столиці, як переводяться іспити кандидатів на парохів; як потім такий кандидат мусить подбати дістати презенту на парафію від патрона (ктитора) церкви, як дальше йде провірка про чесність кандидата, його науку, його знання і як щойно тоді допускається такого кандидата до висвячення. Дальше читаємо:

По старинному звичаю новоназначувані священики мають платити чотири ринських скудів і оболів 5, вчасти для канцеляристів, і для прислуги, а вчасти на поправку і тримання приборів і інших потреб при переводженню висвячення.

(Попередна стаття була в „Свободі" з 12. січня 1945).

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ДІТРОЙТ, МІШ.

Збори відділу 292 У. Н. С. І збірка на Український Тримісячник.

Дня 24. грудня 1944, відбулися в Українськім Народнім Домі, річні збори відділу 292 У. Н. Союзу. Приявних членів було поверх 50. Голова відділу гром. Іван Форись отворив збори і прочитав програму. Рек. секретар гром. Дубрівний перечитав протокол зборів за місяць грудень.

До переведення зборів вибрано В. Дідика через акламацію. Він покликав Ів. Каменецького і Н. Федика на секретарів.

Уступаючий голова Ів. Форись коротко переповів цілорічну діяльність урядників відділу, подякував за співпрацю і заохочував на будуче всіх членів щиро працювати для добра і розвитку Батька Союзу.

Фінансовий секретар Петро Кізел, як експерт свого завдання, представив ясно фінансовий стан каси відділу, прибуток членів як в молодечім так і в старшім департаментах. Просив і заохочував членів, щоби всі вписували своїх дітей і заохочували других до цього; бо, сказав секретар, молоді члени це фундамент на котрім має будоватись будучність Батька Союзу.

Касієр Іл. Андрусевич потвердив звіт секретаря фінансового.

За контрольну комісію говорив гр. Лищак, що знайшов все в якнайліпшім порядку. Другий член конт. комісії Ів. Дячун потвердив звіт першого,

З доглядачів хорих гром. Михальчук сказав, що з мужчин мало хто хорував цього року, видно, казав, що мали доброго доктора. Від женщин не було звіту, бо пані Дідик не була присутна на зборах. Дальше слідували звіти прапорщиків гром. Михайлишина і А. Маланяка та дверника В. Шкільника.

Делеґати до У. Н. Дому, — М. Андрусевич як заст. предс., та Ів. Каменецький як рек. секр. коротко сказали про свою діяльність в У. Н. Домі. делеґат гром. Дутка не був присутним.

По вичерпуючих звітах усіх уступаючих урядників ухвалено уступаючому урядови одноголосно вотум довіря.

Наступив вибір урядників до відділу та Делеґатів до У. Н. Дому на слідуючий 1945 рік. По короткій дискусії гром. Столяр поставив внесок, аби всіх урядників вибрати через акламацію на слідуючий рік. Внесок перейшов одноголосно. Делеґата до федерації гром. Ів. Дячуна також затверджено. Гром. Андрій Блащук в своїй промові звернув увагу, що федерація складається переважно з людей, котрі перешкаджають в розвитку і праці Укр. Конгресовому Комітетови. Тому гром. Блащук вносить, щоби відділові урядники поручили свому делеґатови, аби цей рішучо домагався від уряду і членства федерації аби федерація щиро співпрацювала з Конгресовим Комітетом і робила разом конструктивну роботу для добра української справи. Цей внесок попер С. Левкут, а всі члени грімкими оплесками його приняли.

Дальше Андрій Блащук, тримаючи в руках "The Ukrainian Quarterly", змалював, і представив справу українського народу на його рідних землях і вияснив обширно значіння нового журналу для освідомлення інших громадян з положенням українського народу. „Тому я ставлю внесок", каже Блащук, „щоби відділ 292 дав з своєї каси принаймні $25, а ви всі поодинокі члени киньте і від себе по пару долярів і разом вишлемо як Різдвяний Дар на пресовий фонд „Українського Тримісячника".

Всі згодилися на таке гарне діло і склали свої жертви. Перший Андрій Блащук дав $6, потім І. Столяр $5, д-р Кібзей $3; по $2: В. Дідик, П. Кізел, Ів. Каменецький, Ів. Форись, С. Левкут; по $1: гр. Заптон, Ів. Дячун, Н. Михальчук, М. Попович, Іл. Андрусевич, Гр. Маланяк, Н. Романів, І. Заяць, В. Шкільник, Михайлишин, п. Ващук, А. Маланяк, С. Дулька, М. Ших, О. Коляба, І. Любинська, М. Кахній, В. Сидор, П. Федик, М. Андрусевич, Е. Любинська, П. Сава. З каси від. 292 $25. Разом $71.

Це дійсно благородне діло, яке на горячий апель гром. Блащука члени від. 292 У. Н. Союзу сповнили, повинно продовжуватись, аби забезпечити видавництво так дуже пожаданого журнала, яким є "The Ukrainian Quarterly". — Інтересне почути, котре товариство або союзові відділи підуть слідами від. 292?

З великим одушевленням збори замкнено і присутні розійшлись.

Ів. Каменецький і П. Федик,
секретарі.

БОСТОН, МАСС.

З організаційного життя від. 239 У. Н. С.

На початку ювилейного року 1914 всі відділи У. Н. Союзу дістави від головної екзекутиви У. Н. С. назначену квоту до зорґанізування нових членів. Наш відділ мав придбати 30 свіжих членів. Нам здавалося, що буде неможливо це перевести, бо багато молоді пішло до війська, дівчата порозїздилися на державні роботи. Але наш місцевий уряд хотів переконатися, чи справді так зле є. Отже взялися з цілої сили до праці і почали робити належний розголос Союзови. Почали послугуватися старими і продумувати ще нові арґументи. А до того додавали ще трохи історії Союзової та історії українського життя в Америці. При цій нагоді не щадили ми признання для перших піонірів та теперішних провідників У. Н. Союзу. Ми переконалися, що це добрий спосіб, бо люди набрали пошани до нашого рідного. А не забували ми розпочинати нашу аґітацію від тої правди, що наш У. Н. Союз виховує наше покоління на добрих громадян Америки і самий іде добрим прикладом, бо жертвує на Америкасньский Червоний Хрест, закуповує бонди на міліони долярів, вказує на свободолюбні завдання Америки супроти поневолених народів і т. п.

У такий спосіб я самий зорґанізував назначену голбвним урядом квоту 30 членів, а до того ще предс. П. Мороз 8, Ст. Ярош 2. то разом 40 членів. Ми організували членів вечерами після цілоденної праці, а цеж нова і то важка праця. В інших місцевостях помагали спеціяльні організатори, але в нашій околиці мені, як радному У. Н. Союзу, треба було самому рухатися.

Тут лише пригадаю, що 21. Союзова конвенція за плечима, то треба там з чимсь приїхати. Як будуть нові члени, будуть і нові сили і буде кому і для кого видавати „Свободу" та Юкрейнієн Віклі" й інші видавництва та книжки. Отже не допустім до моральної затрати нашого молодого покоління, а збережім його для великої майбутності нашого народу й цілого людства.

Микола Давискиба,
Гол. радний У. Н. Союзу.

Овочі у відживі чоловіка

В останніх роках незвичайно поширилося споживання овочів серед ширшої маси. Сталося це головно наслідком великої пропаганди, яку розвели лікарі та гігієністи, коли дослідили, яким цінним складником поживи для людини є овоч. Сьогодні не можна навіть уявити собі відживи людини без овочів.

Донедавна ще овочі легковажено, як складник поживи, бо лікарі, за ними і загал, були переконані, що найціннішими складниками людської поживи є т. зв. високовартні кальорично страви, себто такі, що дають при розпаді в організмі багато кальорій тепла та енергії.

До пізнання і належної оцінки відживчої вартости овочів причинилась наука про вітаміни. Показалося, що овочі, це невичерпана скарбниця тих необхідних складників людської поживи, тому фізіольоги звернули пильну увагу на вплив відживи овочами на організм людини.

Хемічний склад овочів.

Овочі показалися ідеальною стравою для здорової і тимбільше хорої людини; в деяких випадках вони є нині просто незаступні. Вони мають оригінальний, інший від решти споживчих продуктів хемічний склад. В овочах майже нема білка і товщу а вуглеводів (сполуки цукрів, подібні до муки) є всього 12—15 прц. Зате нема в них зовсім кухонної соли, а розмірно багато вапневих солей і що найважніше дуже багато вітамін, головно віт. Ц. Решта овочу (до 80 прц.) це вода, якій завдячують овочі свою соковитість та змогу заспокоїти спрагу.

З цього видно, що овочі майже не мають жадної вартости для організму, а саме для будови його тканок, як нпр. багаті в кальорії товщі, білкові та цукрові страви, хіба що через свій квасковий смак побуджують апетит.

Овочі у відживі хорих.

Без порівнання важніше значіння мають овочі у відживі хорих людей. Тут не йде лише про доставу вітамін для хорого організму, бо вітаміни маємо вже тепер фабриковані у фармацівтичних фабриках і подавані у краплях. Тут овочі стають дуже важним чинником лікувальним. У цілім ряді недуг уживають лікарі лікування т. зв. овочевими днями, або овочево-городовинними, що ділять сильніше на організм, ніж навіть добрі ліки.

Причиною того є саме згаданий брак кухонної соли і білка, а достаток вітамін і вапневих солей в овочах. Це й є причиною, що овочі мають велике протизапальне значіння. Тому вони влекшують хід недуги та обнижують високу гарячку при гарячкових недугах. Діється це головно тому, що вони не обтяжують так сильно кормового проводу, як високовартні кальоричнo страви і не запрягають сил організму, призначених на боротьбу з недугою, до другорядної тоді функції травлення.

Овочі збільшують також в гарячкуючих хорих апетит, якого в них звичайно брак та заспокоюють спрагу.

Відтовщуюча курація та овочі.

Тому, що овочі мають малу, відживну вартість, уживають їх лікарі до лікування опасистости. Має тут значіння і брак кухонної соли в овочах, бо сіль є тим складником поживи, що затримує в тканках тіла воду, збільшуючи через те обєм та вагу тіла. Убогість овочів на кальорії, змушує організм спалювати власні запаси товщу і тратити на вазі через утрату надмірних запасів товщу в опасистих. Лікування опасистости овочами має ще ту прикмету, що людина не відчуває сильного голоду, такого непріємного при лікуванні опасистости голодівкою, бо овочі своїм обемом заспокоюють почуття голоду, випхавши добре шлунок та кишки, через що травлінні соки кормового проводу є „при праці" і не домагаються довозу поживи.

Для того, щоб стримати дальший поступ товстіння, вистарчають два „овочеві дні" на тиждень, вставлені посеред інших зі звичайним мішаним відживлюванням.

Овочі у хорих на нирки.

Подібно важне значіння мають овочі у відживі нирково-хорих. В більшости нирковых захорінь у хорих появляються опухи цілого тіла на поодиноких його частин. Вони спричинені розладдям водної господарки організму — тому, що ушкоджені недугою нирки не перепускають і не викидають із сечою назверх багатьох шкідливих для організму складників, між ними й надміру кухонної соли, що залишається в тканках організму, притягає до них воду і в той спосіб спричинює опухи.

Тому ясно, що безсільні овочі є неоціненою поживою для нирково хорих. Також брак білка підносить вартість овочів як поживи для нирково-хорих, бо ушкоджені нирки не можуть і так затримати білка і перепускають його до сечі.

Тимто овочева віджива є ідеальна для нирково-хорих людей, бо злагіднює хід недуги, зменшує опухи та ощаджує хорим ниркам працю.

(Кінець буде).

Не забув.

Сповідався молодий парубок перед шлюбом. Як устав від сповідальниці, пригадав собі, що не дістав покути. Вернувся й каже:

— „Отже я вернувся пригадати, що я не дістав ще покути..."

„Таж ти казав мені, що ти завтра женишся", каже сповідник. „Як так, то будеш..: маш покути досить".

ТАРЗАН, ч. 1108. Пропавший гість.

Підчас коли модно вбрані пані й пани збиралися на прийняття в честь Тарзана...

Тарзан був вже високо в горах, розслідіжуючи нову пущу.

Вони булиб немало здивовані, якби вони бачили, як Тарзан убив дикого цапа й їв його сире мясо.

І Тарзан був би немало здивований, якби він побачив, як один тайний британський агент говорив до посадника міста: „Мушу зараз найти Тарзана".